

planinski

V E S T N I K

REVILJA ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895

115. LETO • OKTOBER 2010

ŠT. 10

Revija
Planinske zveze
Slovenije

Tema meseca: **V globinah gora**

Intervju: **Stephen Goodwin**

Z nami na pot: **Breginjski kot, Planina Pecol**

3,40 €

Septolete[®] plus

Hitro nad močnejšo bolečino.

**Nove Septolete plus
z okusom medu in limete.**

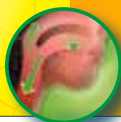
NOVO

Ko bolečina v grlu postane močnejša.

- Delovati začnejo **takoj**.
- Učinkujejo **do 3 ure**.

www.krka.si

Septolete[®]
In vaše grlo spet deluje.

KRKA

*Naša inovativnost in znanje
za učinkovite in varne
izdelke vrhunske kakovosti.*

Pred uporabo natančno preberite navodilo! O tveganju in neželenih učinkih se posvetujte z zdravnikom ali s farmacevtom.

Soft Shell
vetrovka
ebony

-47%

~~149,90 eur~~

79,90 eur

KIBUBA
PUSTOLOVŠČINA NA OBZORJU

ostale izdelke v akciji si oglejte na:

www.kibuba.com

planinski
V E S T N I K

Posebna ponudba pred letom 2011

Vam je naša revija všeč in bi jo radi prejeli vsak mesec? Od začetka oktobra do konca leta 2010 **Vam ponujamo posebno ugodnost:**

Postanite naročnik Planinskega vestnika za leto 2011 in ga začnete prejemati že letos. Če naročite in plačate Planinski vestnik do konca leta 2010, dobite za ceno 34,00 € številke letnika 2010 od dneva plačila naprej in 12 številke letnika 2011. **Tako boste zadnje letošnje številke dobili brezplačno!**

Naročite se tako, da pišete na ursa@pzs.si ali pokličete na brezplačno številko 080 1893.

Naročnina je lahko tudi lepo darilo za vaše bližnje ali prijatelje!

Marjan Bradeško

Mar ni vsa dežela pred teboj?

Nedelja v začetku avgusta, na višku sezone. Pol desetih zvečer v eni od koč ob cesti pod Grossglockner. Tiho je, le par osamljenih gostov v jedilnici in v veži nekaj parov čevljev tistih, ki so že odšli spat. Kuhar vsakomur sam prinese izborni, okusno in izjemno poceni jed. Nobenega veseljačenja, nobenega hrupa. Čeprav je koč lahko dostopna in visoko nad tisto mejo, nad katero menda ni "zavor". Vsaj tako pravijo različni "veseljaki", ki jih je po naših kočah še vedno kar dosti. Sam sicer že nekaj časa nisem spal v planinski koči, a slišim, da ponekod kar ni miru po deseti uri. Predvsem pa je ob višku sezone gneča, da brez vnaprejšnje rezervacije planinec težko dobi ležišče.

Je mar premalo prostora za vse, ki hočejo v gore? V naravo? In tu se brž vprašamo še: "Je Triglav res tisto, kamor morajo vsi?" Saj bi še šlo, če bi šli tja gor le enkrat (kot menda mora vsak Slovenec, a tudi to lahko postavimo pod vprašaj). A zakaj mora biti Triglav kar vsako leto edina tura, ki jo naredijo nekateri? Iti enkrat samkrat na Triglav ali vsako leto na Triglav (in nikamor drugam) je pravzaprav tudi nevarno. Mnogi se na pot podajo preprosto ne dovolj pripravljeni in ne uživajo ne sami ne tisti, ki se z njimi srečujejo. Triglavu tu ne želim delati krivice, podobnih kulturnih (in obleganih) vrhov je še nekaj.

A sprašujem se, kako to, da imamo na eni strani prepolne koč in dobesedno uničene poti od preštevilnih planincev, na drugi strani pa se mnoge, mnoge poti zaraščajo, izginevajo, skoraj jih ni več. In najsi še tako govorimo o tem, da ne želimo označiti (markirati) nobene nove poti, mislim, da bi brez škode lahko obsekali, očistili in označili marsikatero staro, zapuščeno stezo v predgorju naših Alp in v drugih samotnih predelih Slovenije. Vem, da bo marsikdo porekel: "Pri nas imamo mir, nočemo navala množic!" Pa se bo v primeru obnove katere od opuščeni poti to res zgodilo? Dvomim.

Prostora je dovolj in kje na Idrijskem ali Kočevskem (in drugod) nekaj deset planincev ob koncu tedna ne bo povzročilo prav nobene škode. Trdim celo, da bi taki pohodniki ohranili nekaj tiste lepe zgodovine, ko so med osamljenimi kmetijami in v dolino še vodile uhojene steze ali kolovozi. Danes tega ni več in številne črno pikaste steze so le še v Atlasu Slovenije – na terenu jih ni mogoče najti, morda jih lahko kvečjemu zaslutimo. Škoda je, da to izgineva, saj se s tem le zmanjšujejo možnosti najbolj pristnega gibanja, ki ga človeku ponuja narava, in lepih, prijaznih medčloveških stikov, ki jih lahko doživimo tam, kjer je malo ljudi. Prav tako se zmanjšujejo možnosti spoznavanja domovine, odkrivanja manj znanih pogledov in predvsem – razpršitve množic. Kajti večinoma ljudje potrebujejo vsaj označeno stezo, sicer se tja ne bodo napotili. In ker je največ označenih poti prav v bližini "svetih" ciljev, imamo tam hrup, nered, neplaninsko obnašanje, smeti in vse ostale pritikline množičnega obiskovanja gora. Nenazadnje tam izginevajo pristno človeški stik, tišina, mir, spoštovanje noči (in narave) – vse tisto, po kar pravzaprav hodimo v gore.

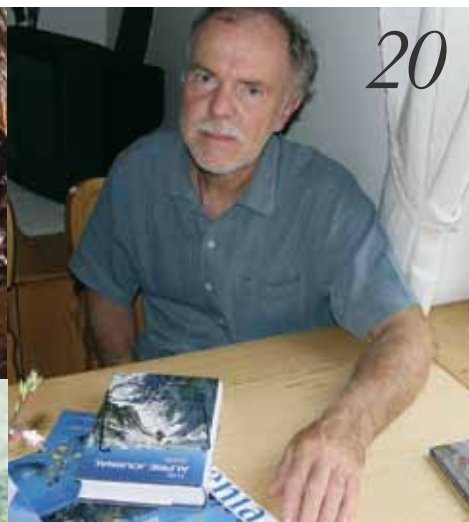
Za naslov tega uvodnika sem si sposodil navedek iz Biblije, ker tako lepo pove, da je – prostora za vse. Le eden mora iti levo in drugi desno, kot piše prav na istem mestu. Tam sta mišljena Abraham in Lot, tu mislim nate in nase in na vse nas, ki imamo radi gore.

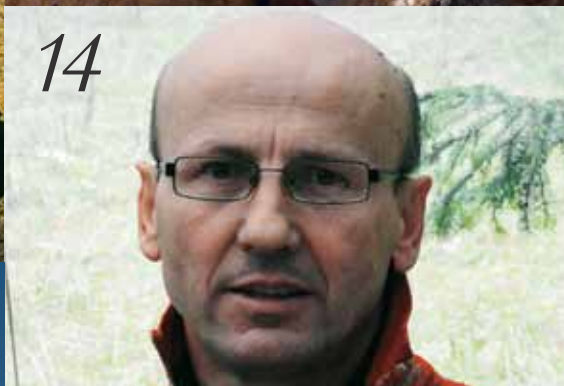
4

6

20

14

22

24

28

41

46

57

64

UVODNIK

1 **Mar ni vsa dežela pred teboj?**

Marjan Bradeško

TEMA MESECA

4 **Čudaški čari podzemlja**

Zakaj v jame?

Mojca Stritar

TEMA MESECA

6 **Slovenija, dežela jam**

Kje so naše jame in kako jih raziskujemo

Miha Čekada

TEMA MESECA

10 **V globinah gora**

Jame in jamarstvo v Kaninskem pogorju

Franci Gabrovšek

INTERVJU

14 **Pritegnilo me je odkrivati nekaj**

neznane

Milan Ferran, raziskovalec novih jam

Mojca Stritar

IZLET

17 **Radensko polje in jama Viršnica**

Miha Staut

18 **Vranja in Skednena jama**

Miha Staut

INTERVJU

20 **Stephen Goodwin, urednik The Alpine**

Journala

Publikacija, ki izhaja že poldrugo stoletje

Dušan Škodič

INTERVJU

22 **Suresh Prasad Pradhan,**

veleposlanik Nepala

Dušan Škodič

PLEZANJE V PATAGONIJI

24 **Torre ni hotel**

Utrinki iz smeri?

Boris Strmšek

ZGODBA O PLANINCU PO DUŠI

26 **Dolga in vetrovna pot**

Spomini na generacijo "graditeljev"

Tomo Šarf

Znamina na pot

28 **V najzahodnejšem žepu naše države**

Breginjski kot

Gorazd Gorišek

OPISI

33 **Stol iz Breginja**

Gorazd Gorišek

33 **Veliki in Mali Muzec iz Breginja**

Gorazd Gorišek

35 **Breški Jalovec iz Breginja**

Gorazd Gorišek

35 **Prečenje vzhodnega dela Stolovega**

grebena

Gorazd Gorišek

37 **Montaž z juga po Pipanovi lestvi**

Bor Šumrada

37 **Špik Hude police (Cima di Terrarosa) z juga**

Bor Šumrada

39 **Špik nad Nosom (Fornon del Buinz in Špik**

nad Špranjo

Bor Šumrada

39 **Strma peč (Monte Cimone) z vzhoda**

Bor Šumrada

41 **Cvetlični in živalski raj pod skupino**

Špika nad Policami

Planina Pecal

Bor Šumrada

ALPE

46 **Na Bernino po Biancogratu**

Prek enega najlepših alpskih grebenov

Andrej Gosar

SAM SVOJ MOJSTER

50 **Je najbolje, da sami izdelamo**

kuhalnik?

Vsi moji kuhalniki

Tomaž Petauer

GORSKE SKRIVNOSTI

53 **Neznane stezice okoli Krofičke**

Manja Rajh

POLEMIKE

54 **Himalajske laži**

Je alpinizem v Himalaji samo še ena velika

medijska igra?

Dejan Ogrinec

ŠPORTNO PLEZANJE

57 **Jure Rastresen svetovni prvak!**

Svetovno mladinsko prvenstvo v

Edinburgu

Martina Čufar

ŠPORTNO PLEZANJE

60 **Rock Master Arco 2010**

Svetovno mladinsko prvenstvo v

Edinburgu

Urban Golob

VREME

62 **Minulega poletja planinca vremenska**

tožba

Vreme in razmere v gorah v

meteorološkem poletju 2010

Miha Pavšek in Gregor Vertačnik

VARSTVO NARAVE

64 **Leteča zajčja noga**

Belka

Dušan Klenovšek

65 **NOVICE IZ VERTIKALE**

66 **NOVICE IZ TUJINE**

66 **PISMA BRALCEV**

67 **LITERATURA**

69 **IZ DEJAVNOSTI PZS**

69 **PLANINSKA ORGANIZACIJA**

planinski VESTNIK

REVUIJA ZA LJUBITELJE GORA

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK:

Planinska zveza Slovenije

ISSN 0350-4344

Izhaja petnajstega v mesecu.

Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke, ki še niso bili objavljeni nikjer drugje.

110. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:

Planinska zveza Slovenije

Uredništvo Planinskega vestnika

Dvorčakova ulica 9, p. p. 214

SI-1001 Ljubljana

T: 01 434 56 87, F: 01 434 56 91

E: pv@pzs.si

www.planinskivestnik.com

ODGOVORNI UREDNIK: Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:

Marjan Bradeško, Mateja Pate, Irena Mušič Habjan,

Emil Pevec (tehnični urednik), Andrej Stritar (namestnik

odgovornega urednika), Slavica Tovšak

ZUNANJI SODELAVCI:

Tina Leskošek, Dušan Škodič, Andrej Mašera

LEKTORIRANJE:

Mojca Volkar Trobešek, Mojca Stritar, Marta Krejan, Katarina

Marin Hribar

GRAFIČNA PRIPRAVA: Repro studio Schwarz, d. o. o.

TISK: Schwarz, d. o. o.

NAKLADA: 6100 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte po elektronskem mediju na naslov uredništva ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljjanja nenaročenih prispevkov v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje uredništva. Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve izdajatelja ni dovoljeno. **Naročanje:** Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije, Dvorčakova ulica 9, p. p. 214 SI-1001 Ljubljana, po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali po telefonu **080 1893 24 ur na dan.**

Številka transakcijskega računa PZS je 05100-8010489572, odprti pri Abanki, d. d., Ljubljana. Naročnina 34 EUR, 58 EUR za tujino, posamezna številka 3,40 EUR. Članarina PZS za člane A vključuje naročnino. Reklamacije upoštevamo dva meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne odgovore do 1. decembra za prihodnje leto.

Program informiranja o planinski dejavnosti sofinancirajo Ministrstvo za šolstvo in šport in Fundacija za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: Ledena jama pri planini Viševnik
FOTO: PETER GEDEI

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno preverja vse članke in točnost v reviji objavljenih opisov poti, ki praviloma vključujejo opozorila na nevarnosti in možne pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis vedno subjektiven, poleg tega se objektivne težave na terenu lahko spreminjajo iz dneva v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo revije in Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti nobene odgovornosti za morebitne poškodbe ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli zaradi hoje po gorah po navodilih iz te revije.

Vsebine vseh Planinskih vestnikov

od leta 1895 do danes
na www.pvkazalo.si
od 1949 do lanskega letnika
v formatu pdf.

